

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนในการศึกษา ค้นคว้า และสรุปผลการวิจัยดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามกระบวนการของวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 6 เรื่อง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบด้านต่างๆ ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นได้ทำการปรับปรุงชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าหมื่นราม สังกัด

$$E_1 / E_2$$

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสามัคคีประชาราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ จำนวน 6 เรื่อง
2. แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสามัคคีประชาราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์โดยการหาค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และหาประสิทธิภาพด้วยสูตร E_1 / E_2

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) จากคะแนนสอบก่อนเรียน และหลังเรียน และนำมาทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมของนักเรียนโดยใช้ t-test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของชุดกิจกรรม ได้แก่ คู่มือครู คู่มือนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อสำหรับชุดกิจกรรม แบบฝึกกิจกรรม แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเห็นว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ทั้ง 6 เรื่อง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ และ $S.D. = 0.75$)

และชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน พบว่า มีประสิทธิภาพ 80.28/79.63

2. การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คะแนนทดสอบหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ได้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$ และ $S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านปัจจัยนำเข้านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$ และ $S.D. = 0.51$) รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$ และ $S.D. = 0.60$) และในด้านผลผลิตนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ และ $S.D. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ชุดกิจกรรมมีตัวอักษรที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.88$ และ $S.D. = 0.33$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 เรื่อง ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ที่ใช้สอนนั้นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะอาจเนื่องมาจาก ในการสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยได้ออกแบบการสร้าง

2. การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม ผ่านกระบวนการคิดและอภิปรายร่วมกันระหว่างกลุ่ม จึงเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น และจากการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมระหว่างการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 81.25/80.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ข้อสังเกตที่พบ คือ เรื่องที่ 1 ชาวแท็กซีมหาภัย มีคะแนนเฉลี่ยในการทำกิจกรรมระหว่างใช้สูงสุด คือ 83.33 ทั้งนี้เนื่องจาก เนื้อหาในกิจกรรมเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับชาวอาชญากรรม และเป็นกิจกรรมเรื่องแรกที่นักเรียนได้ปฏิบัติ นักเรียนจึงตั้งใจและสนใจที่จะปฏิบัติกิจกรรม และนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข สนุกกับการเรียน ส่วนเรื่องที่ 5 บทร้อยกรอง เรื่องพ่อ มีคะแนนเฉลี่ยในการทำกิจกรรมระหว่างใช้ต่ำสุด คือ 79.17 ทั้งนี้เนื่องจาก เนื้อหาในกิจกรรมเป็นเรื่องของบทกลอนที่จะต้องอ่านเป็นทำนองเสนาะ จึงทำให้นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการอ่านบทร้อยกรอง อย่างไรก็ตามผลการศึกษามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี เป้นโพธิ์ และคณะ (2548) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “คำขวัญจังหวัดพิษณุโลก” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “คำขวัญจังหวัดพิษณุโลก” สูงกว่าก่อนใช้

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$ และ $S.D. = 0.56$) ที่ปรากฏผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด และชุดกิจกรรมมีสีสันทันและตัวอักษรที่ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ฝึกตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ จันทะคุณ และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉาณวัฒน์ นิมสวัสดิ์ และคณะ (2549) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาชุดฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเกมปริศนาคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกการใช้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเกมปริศนาคำกลอน อยู่ในระหว่างมากถึงมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิลส์ (Giles, 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณค่าของชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนในระดับประถมศึกษา พบว่า ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนแบบศูนย์การเรียนมากกว่าการสอนตามปกติของครู ที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย และสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนควรศึกษาคู่่มือการใช้ชุดกิจกรรม หรือคำสั่งที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติให้เข้าใจก่อน นำชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ เนื่องจากเนื้อหาในชุดกิจกรรมบางเรื่องมีกิจกรรมที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติทั้งกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมเดี่ยว
2. ในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนในชุดกิจกรรมแต่ละเรื่อง ต้องคอยแนะนำนักเรียนที่มีปัญหาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้จริงๆ กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนได้มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม โดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มทุกคน และครูควรสังเกตและบันทึกพฤติกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มของนักเรียนแต่ละคน
4. ควรแนะนำนักเรียนให้ศึกษาคู่่มือนักเรียนก่อนเรียนทุกครั้งก่อนศึกษาชุดกิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จทันเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับนักเรียนในกลุ่มสาระอื่นและระดับช่วงชั้นอื่น